

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/17/2006

OCENY NOWEGO PREZYDENTA I PARLAMENTU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2006

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2005 roku

Drugi z rzędu miesiąc Polacy oceniali działalność nowego parlamentu, ale po raz pierwszy - nowego prezydenta¹. W grudniu oceny dotyczyły jeszcze ustępującego prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego.

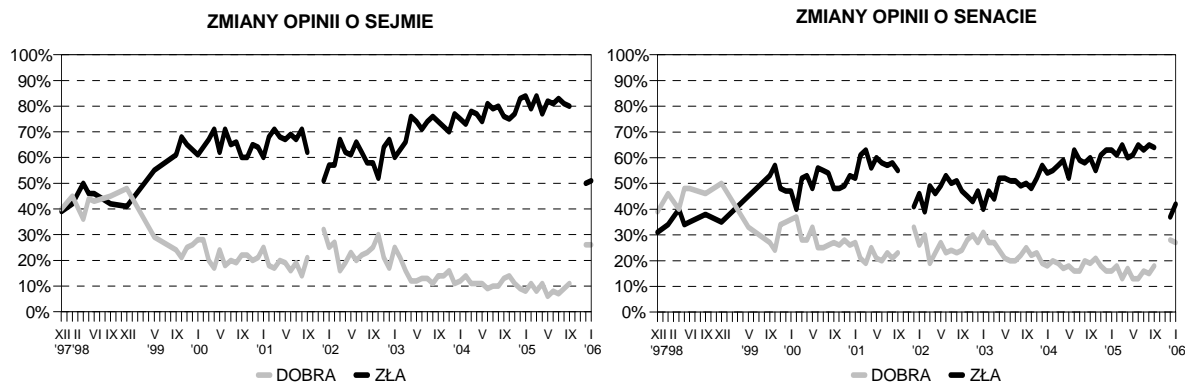
Podobnie jak przed miesiącem opinie o nowym parlamencie nie są zbyt korzystne. W porównaniu z grudniem oceny działalności Sejmu w zasadzie się nie zmieniły. Nadal połowa Polaków (51%) ocenia pracę Sejmu negatywnie, a tylko jedna czwarta (26%) - pozytywnie. Blisko co czwarty respondent (23%) nie ma wyrobionej opinii w tej sprawie.

W ciągu miesiąca poprzedzającego sondaż pogorszyły się natomiast oceny Senatu: odsetek opinii negatywnych zwiększył się o 5 punktów (do 42%), a liczba pozytywnych minimalnie zmalała (o 1 punkt, do 27%). Mimo to, podobnie jak w przeszłości, Senat oceniany jest nieco lepiej niż Sejm, co w dużej mierze wynika zapewne z mniejszej wiedzy ankietowanych o jego działalności. Prawie co trzeci (31%) nie ma zdania na temat pracy Senatu.

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany XII 2005 - I 2006	
		X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	XII	I		
		2004			2005												2006
		w procentach															
Sejm	dobra	14	11	9	8	11	8	11	6	8	7	9	11	26	26	0	
	zła	75	77	83	84	79	84	77	82	81	83	81	80	50	51	+1	
Senat	dobra	21	18	16	16	18	13	17	13	13	16	15	18	28	27	-1	
	zła	55	61	63	63	61	65	60	61	65	63	65	64	37	42	+5	
Pominięto „trudno powiedzieć”																	

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (188) zrealizowano w dniach 6-9 stycznia 2006 roku na liczącej 1007 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Opinie o nowym parlamencie są lepsze niż ostatnie opinie o poprzednim Sejmie i Senacie, ale należy zaznaczyć, że na początku ubiegłej kadencji pozytywnych ocen parlamentu było jednak nieco więcej². Widać więc, że nowy Sejm i Senat od początku działalności muszą się zmagać z utratą społecznego zaufania.

Trzeba przy tym pamiętać, że wyniki sondażu dotyczą okresu sprzed kryzysu politycznego, jaki zaczął się w Sejmie 11 i 12 stycznia w związku z procedurą budżetową i ewentualnymi nowymi wyborami. Można przypuszczać, że obecne opinie o parlamencie są gorsze.

Im wyższe jest wykształcenie ankietowanych, tym częściej źle oceniają oni działalność Sejmu. Należy jednak dodać, że im niższe wykształcenie, tym więcej osób nie ma wyrobionej opinii. Wyraźnie bardziej krytycznie niż inni postrzegają pracę Sejmu badani o lewicowych poglądach politycznych. Natomiast ocen pozytywnych najwięcej jest wśród najmłodszych ankietowanych, uczniów i studentów, a także gospodyń domowych (zob. tabele aneksowe). Opinie na temat Senatu są podobnie zróżnicowane, ale słabiej.

Oceny Sejmu znacznie różnicują preferencje partyjne badanych. Najbardziej pozytywnie nastawieni do izby niższej parlamentu są zwolennicy PiS oraz LPR, a najbardziej krytycznie odnoszą się do niej sympatycy PO.

---

² Zob. komunikat CBOS „Nowy parlament, ustępujący prezydent - oceny najważniejszych instytucji politycznych w grudniu”, grudzień 2005.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Oceny Sejmu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
LPR*	53	34	13
PiS	47	30	23
SLD*	32	56	12
PSL*	29	47	24
Samoobrona	28	47	25
PO	24	62	14
Niezdecydowani, na kogo głosować	24	43	33
Niezamierzający głosować lub niezdecydowani w tej sprawie	14	59	27

* Dane dotyczące tych partii należy interpretować z ostrożnością ze względu na niewielką liczbę zwolenników tych ugrupowań w badanej próbie

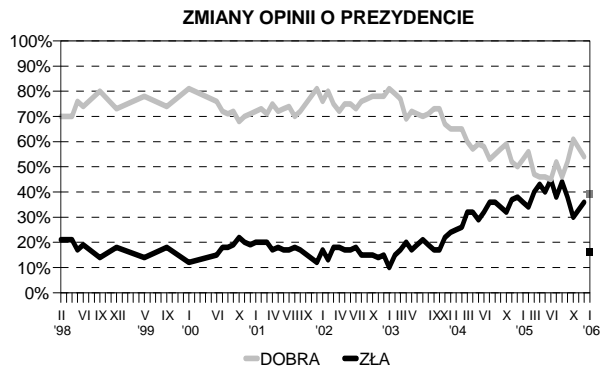
Pierwsze oceny prezydenta Lecha Kaczyńskiego nie są najlepsze. Dobrze ocenia jego działalność niespełna dwie piąte ankietowanych (39%). To znacznie mniej niż w przypadku Aleksandra Kwaśniewskiego zarówno na początku jego 10-letniej prezydentury, jak i na końcu. Również w pierwszych ocenach Lecha Wałęsy jako prezydenta (w styczniu 1991 roku) opinii pozytywnych było znacznie więcej (60%), a negatywnych mniej (10%).

Trzeba jednak podkreślić, że od momentu uroczystego objęcia urzędu prezydent Lech Kaczyński był mało widoczny na scenie politycznej, stąd wiele osób nie ma wyrobionej opinii o jego działalności - stanowią one najliczniejszą grupę (45%), większą nawet niż te, które oceniają nowego prezydenta pozytywnie. Można więc powiedzieć, że na razie w ocenach prezydenta widoczna jest znaczna niepewność i oczekiwanie na to, jakie będą jego działania.

Tabela 3

Oceny prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań														Pierwsze oceny poprzedniego prezydenta (I 1996)
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XII	I	
	2004		2005											2006	
	w procentach														
Dobra	52	50	53	56	47	46	46	45	52	46	52	61	55	39	53
Zła	37	38	36	34	40	43	40	45	38	44	38	30	36	16	12

Pominięto „trudno powiedzieć”. Do grudnia 2005 roku oceny dotyczyły Aleksandra Kwaśniewskiego, a od stycznia 2006 - Lecha Kaczyńskiego

Opinie o nowym prezydencie są stosunkowo mało i nieregularnie zróżnicowane społecznie. Najbardziej widoczne różnice związane są z poglądami politycznymi ankietowanych: deklarowana lewicowość wiąże się z większym krytycyzmem, a prawicowość - z częstszymi ocenami pozytywnymi. Częściej niż inni dobrze oceniają prezydenta Lecha Kaczyńskiego mieszkańcy wsi oraz starsi respondenci, zwłaszcza ci, którzy mają 65 lat i więcej (zob. tabele aneksowe).

Jak można było oczekiwać, wyraźne różnice ocen wiążą się z preferencjami partyjnymi badanych. Najbardziej krytyczni wobec nowego prezydenta są sympatycy SLD oraz PO. Oceny dobre natomiast dominują wśród zwolenników PiS, zdecydowanie też przeważają w elektoratach LPR i PSL.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty	Oceny prezydenta		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	71	2	27
LPR*	56	8	36
PSL*	55	10	35
Samoobrona	37	19	44
PO	28	21	51
SLD*	27	36	37
Niezdecydowani, na kogo głosować	35	13	52
Niezamierzający głosować lub niezdecydowani w tej sprawie	28	20	52

* Dane dotyczące tych partii należy interpretować z ostrożnością ze względu na niewielką liczbę zwolenników tych ugrupowań w badanej próbie

Mimo poprawy nastrojów społecznych nowy parlament nadal oceniany jest częściej negatywnie niż pozytywnie, choć lepiej niż poprzedni w ostatnim okresie działalności. Nie wróży to dobrze na przyszłość, gdy chodzi o społeczne opinie - szczególnie w obliczu trwającego pata politycznego, wynikającego z braku stabilnej większości w Sejmie i możliwości przedterminowych wyborów. Bardzo ostrożne i niezbyt korzystne w porównaniu z opiniami o poprzednikach są też oceny Prezydenta RP na samym początku kadencji.

Opracował
Włodzimierz DERCZYŃSKI

A N E K S

Tabela 1. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **Sejmu?**

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	26	51	23	1007
Płeć				
Mężczyźni	27	54	19	479
Kobiety	25	47	27	528
Wiek				
18-24 lat	31	54	15	154
25-34	23	54	23	177
35-44	26	53	21	172
45-54	28	52	20	186
55-64	24	52	24	139
65 lat i więcej	23	41	35	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	28	40	32	376
Miasto do 20 tys.	26	50	24	125
20-100 tys.	25	57	18	197
101-500 tys.	26	59	16	193
501 tys. i więcej mieszk.	19	63	18	116
Wykształcenie				
Podstawowe	24	46	30	290
Zasadnicze zawodowe	28	48	24	258
Średnie	26	55	19	350
Wyższe	26	57	17	109
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	27	57	15	56
Prac. umysł. niż. szczebla	26	56	19	103
Pracownicy fiz. - umysł.	20	57	23	75
Robotnicy wykwalifikowani	26	56	18	99
Robotnicy niewykwalifik.	25	45	30	41
Rolnicy	25	47	27	53
Pracujący na własny rach.	25	55	20	28
Bierni zawodowo				
Renciści	20	47	34	99
Emeryci	25	42	33	214
Uczniowie i studenci	33	54	13	77
Bezrobotni	28	56	17	118
Gospodynie domowe i inni	35	46	19	45
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	32	52	17	143
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	26	58	16	84
sekt. pryw. poza rolnict.	20	58	22	173
prywatnym gosp. rolnym	25	51	24	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	27	49	23	133
301-500	26	51	23	173
501-900	24	52	24	205
901-1200	31	50	19	84
Powyżej 1200 zł	29	59	12	59
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	24	53	23	311
Średnie	24	51	25	426
Dobre	31	48	21	270
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	31	39	30	73
Raz w tygodniu	30	46	24	538
1-2 razy w miesiącu	22	55	23	134
Kilka razy w roku	18	61	21	164
W ogóle nie uczestniczy	18	61	21	98
Poglądy polityczne				
Lewica	22	65	13	118
Centrum	31	51	18	286
Prawica	31	51	18	330
Trudno powiedzieć	16	44	40	273

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **Senatu?**

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	27	42	31	1006
Płeć				
Mężczyźni	28	46	26	479
Kobiety	26	38	36	527
Wiek				
18-24 lat	31	46	23	154
25-34	23	47	30	177
35-44	28	38	34	172
45-54	27	45	28	186
55-64	29	42	30	139
65 lat i więcej	25	33	42	178
Miejsce zamieszkania				
Wieś	28	33	39	375
Miasto do 20 tys.	27	43	30	125
20-100 tys.	28	46	26	197
101-500 tys.	27	49	24	193
501 tys. i więcej mieszk.	24	46	30	116
Wykształcenie				
Podstawowe	25	38	37	289
Zasadnicze zawodowe	27	41	32	258
Średnie	28	45	27	350
Wyższe	29	42	29	109
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	35	42	23	56
Prac. umysł. niż. szczebla	27	42	30	103
Pracownicy fiz.- umysł.	26	50	24	75
Robotnicy wykwalifikowani	29	47	24	99
Robotnicy niewykwalifik.	21	43	36	41
Rolnicy	25	36	39	53
Pracujący na własny rach.	24	54	22	28
Bierni zawodowo				
Renciści	21	36	43	99
Emeryci	27	34	39	212
Uczniowie i studenci	33	44	23	77
Bezrobotni	26	48	26	118
Gospodynie domowe i inni	32	37	31	45
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	33	41	27	143
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	26	54	20	84
sekt. pryw. poza rolnict.	25	46	29	173
prywatnym gosp. rolnym	27	40	33	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	30	43	26	133
301-500	25	45	30	173
501-900	28	36	36	205
901-1200	35	39	26	84
Powyżej 1200 zł	30	49	21	59
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	26	46	28	310
Średnie	23	42	36	426
Dobre	35	37	28	270
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	26	36	39	73
Raz w tygodniu	32	37	31	538
1-2 razy w miesiącu	20	48	32	133
Kilka razy w roku	21	49	31	164
W ogóle nie uczestniczy	19	50	31	98
Poglądy polityczne				
Lewica	26	53	21	118
Centrum	31	43	26	286
Prawica	34	39	27	330
Trudno powiedzieć	15	39	47	272

Tabela 3. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **prezydenta Lecha Kaczyńskiego**?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	39	16	45	1007
Płeć				
Mężczyźni	40	17	43	479
Kobiety	39	15	47	528
Wiek				
18-24 lat	37	23	40	154
25-34	32	20	48	177
35-44	36	14	50	172
45-54	43	10	47	186
55-64	41	19	41	139
65 lat i więcej	47	12	41	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	44	10	46	376
Miasto do 20 tys.	37	21	41	125
20-100 tys.	36	18	47	197
101-500 tys.	40	17	43	193
501 tys. i więcej mieszk.	31	25	43	116
Wykształcenie				
Podstawowe	43	10	47	290
Zasadnicze zawodowe	37	17	46	258
Średnie	38	20	42	350
Wyższe	40	14	47	109
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	42	19	38	56
Prac. umysł. niż. szczebla	38	17	46	103
Pracownicy fiz.- umysł.	38	17	45	75
Robotnicy wykwalifikowani	40	15	45	99
Robotnicy niewykwalifik.	28	20	51	41
Rolnicy	36	6	58	53
Pracujący na własny rach.	31	23	46	28
Bierni zawodowo				
Renciści	39	10	50	99
Emeryci	46	16	38	214
Uczniowie i studenci	43	16	41	77
Bezrobotni	28	23	49	118
Gospodynie domowe i inni	50	7	42	45
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	48	11	41	143
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	39	20	41	84
sekt. pryw. poza rolnict.	29	21	50	173
prywatnym gosp. rolnym	34	11	55	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	40	10	50	133
301-500	33	14	53	173
501-900	46	18	36	205
901-1200	37	25	38	84
Powyżej 1200 zł	47	18	35	59
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	38	18	45	311
Średnie	39	14	46	426
Dobre	41	16	43	270
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	52	12	36	73
Raz w tygodniu	45	12	43	538
1-2 razy w miesiącu	34	20	46	134
Kilka razy w roku	24	24	51	164
W ogóle nie uczestniczy	29	23	48	98
Poglądy polityczne				
Lewica	31	29	40	118
Centrum	39	17	43	286
Prawica	52	11	37	330
Trudno powiedzieć	27	15	58	273